

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๙๐๔.๒/๑๙๙๐

กระทรวงยุติธรรม
ถนนแจ้งวัฒนะ อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การขอจัดตั้ง “สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย” (Thailand Institute of Justice – TIJ)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๑๒๘๐๕ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงยุติธรรม ด่วน ที่ ยธ ๐๙๐๔.๒/๐๗๓๕ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
๒. คำชี้แจงประกอบการจัดตั้งสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์กรมหาชน)
๓. สำเนาหนังสือ ก.พ.ร. ด่วนที่สุด นร. ๑๒๐๒/๔๓๔.๑ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบในหลักการให้กระทรวงยุติธรรมจัดทำแผนการจัดตั้ง “สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย” (Thailand Institute of Justice – TIJ) ตามโครงการจัดทำข้อเสนอประเทศไทยเพื่อผลักดันเป็นข้อกำหนดสหประชาชาติสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ (Enhancing Lives of Female Inmates - ELFI) ในพระดำริของพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา โดยให้กระทรวงยุติธรรมไปพิจารณาทบทวน ปรับปรุงในรายละเอียด และดำเนินการตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง นั้น

กระทรวงยุติธรรมขอเรียนรายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการทบทวน และปรับปรุงแผนการจัดตั้งสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (TIJ) ในรายละเอียดตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น พร้อมทั้งจัดทำเอกสารคำชี้แจงประกอบการขอจัดตั้งสถาบัน TIJ เป็นองค์กรมหาชน เพื่อเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่จะมาสนับสนุน (๑) การอนุวัติข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมาตรการที่มีใช้การคุมขัง (United Nations Rules for the Treatment of Women Prisoners and Non-custodial Measures) หรือ “The Bangkok Rules” เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติในกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทย และส่งเสริมให้นานาชาตินำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติ (๒) การศึกษาและเรียนรู้มาตรฐานและบรรทัดฐานของสหประชาชาติเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา (UN Standard and norms) และแนวปฏิบัติที่ดี (Good Practices) ในด้านการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด (Treatment of Offenders) และการช่วยเหลือผู้กระทำผิดหลังพ้นโทษให้กลับคืนสู่สังคม (Re-entry) เพื่อการพัฒนากระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยและต่างประเทศ (๓) การส่งเสริมและพัฒนางานด้านหลักนิติธรรม (Rule of Law) ตามหลักการของสหประชาชาติ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม ตลอดจนสร้างสังคมให้เป็นสังคมแห่งความยุติธรรม

(๔) การเป็นศูนย์กลางแห่งความเป็นเลิศระดับนานาชาติ (Center of Excellence) เพื่อการพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยเฉพาะด้านการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด โดยจะเน้นความร่วมมือกับสหประชาชาติและสถาบันสมทบ ตลอดจนความร่วมมือในกรอบอาเซียน และ (๕) การส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของกระบวนการยุติธรรมของไทยให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ เพื่อการประสานความร่วมมือด้านกระบวนการยุติธรรมระหว่างประเทศ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๒. กระทรวงยุติธรรม ขอเรียนว่า ในการจัดตั้งองค์การมหาชนในครั้งนี้อาจมีความซ้ำซ้อนกับภารกิจของส่วนราชการในกระทรวงยุติธรรมที่ดำเนินการอยู่ และยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกระบวนการยุติธรรมโดยรวม อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนากระบวนการยุติธรรมในด้านการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างยั่งยืน และเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของกระบวนการยุติธรรมไทยในระดับนานาชาติอีกด้วย

๓. กระทรวงยุติธรรม ได้รับแจ้งจาก ก.พ.ร. ว่าได้พิจารณาคำขอจัดตั้งสถาบันฯ ที่ส่งไปแล้ว และมีความเห็นว่าเป็นไปตามหลักการของการขอจัดตั้งองค์การมหาชนตาม พระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ รวมทั้ง ก.พ.ร. ได้ปรับแก้ร่าง พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเรียบร้อยแล้ว จึงขอให้กระทรวงยุติธรรมดำเนินการขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ ที่ขยายระยะเวลาของมาตรการระงับการขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่หรือขยายหน่วยงานใหม่ รวมทั้งการขอจัดตั้งองค์การมหาชนหรือหน่วยงานอื่นของรัฐเพิ่มใหม่ออกไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ ทั้งนี้เพื่อให้คำขอจัดตั้งนี้ขัดกับมติคณะรัฐมนตรีด้วยเหตุผลว่าเป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๑. ขออนุมัติยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ เรื่องการขยายระยะเวลาของมาตรการระงับการขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่หรือขยายหน่วยงานใหม่ รวมทั้งการขอจัดตั้งองค์การมหาชนหรือหน่วยงานอื่นของรัฐเพิ่มใหม่ออกไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ เนื่องจากเรื่องนี้เป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล

๒. ขออนุมัติจัดตั้งสถาบันเพื่อการพัฒนากระบวนการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) ที่ ก.พ.ร. ตรวจสอบร่างคำขอแล้ว เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการอนุวัติข้อกำหนดกรุงเทพฯ (Bangkok Rules) ซึ่งจะส่งผลดีต่อการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิง และการพัฒนากระบวนการยุติธรรม และให้ส่งร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งที่ ก.พ.ร. พิจารณาแล้วไปให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจร่างเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม

สำนักงานโครงการจัดทำข้อเสนอประเทศไทยฯ

โทร. ๐๒-๑๔๑-๓๖๙๘

โทรสาร ๐๒-๑๔๓-๘๔๖๓